Выходить у Львовѣ що дня (крôмѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція пôдъ ч. 8 Улиця Чарнецкого.

Редакція пôдъ ч. 13 Улиця Жулиньского.

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 67. Субота 23 Марта (4) Цвѣтня 1891. Рôкъ I.

Клопоты кольоніяльнй и ситуація въ Европѣ.

Вже то треба признати, що европейскй державы, котрй кинулись на политику кольоніяльну, не мають щастя зъ нею. Франція мала до недавна свои клопоты въ Тонкинѣ, Нѣмеччина ще и нинѣ не позбула ся ихъ вповнѣ въ Африцѣ; Италія мае клопôтъ зъ Абессініею а Анґлія мае ихъ що року якъ не въ Африцѣ то въ Азіи, не въ Азіи то въ Австраліи. Зô всѣхъ тыхъ кольоніяльныхъ клопотôвъ державъ европейскихъ можуть нинѣ тй интересувати, якй мають Италія и Анґлія, бо обѣ сй державы суть не мало заинтересованй и въ Европѣ а кождый ихъ клопôтъ въ кольоніи вплывае безперечно и на ихъ становище въ Европѣ а тымъ самымъ стаесь и важнымъ чинникомъ въ ситуаціи европейской. Нѣхто не заперечить, що коли-бъ нинѣ прийшло до якоись поважнѣйшои запутанины въ Европѣ а н. пр. Италія мусѣла бы боронити своихъ ерітрейскихъ кольоній, то не лишь ситуація еи сталась бы дуже прикра, але на тôмъ утерпѣли бы и другй державы, що стоять въ тѣснѣйшôй звязи зъ Италіею, котра мала бы тогды звязанй руки. Конфликтъ зъ Абессініею ще мабуть не залагодженый; хочь вôнъ на разѣ притихъ, то Италія все таки мусить оглядати ся, що мае дальше робити, чи загорнути цѣлу провинцію Тиґре, чи высунути тамъ амбітныхъ начальникôвъ племенъ противъ короля Менелика. Въ виду такои позиціи Италіи въ Абессініи можна собѣ легко представити, що на случай потребы могла бы зробити тамъ много россійска місія. Въ прикре положене прийшла теперь такожь и Анґлія черезъ свои кольоніи въ Азіи. Поражка, яку потерпѣло анґлійске войско въ Манипурѣ освѣтила наразъ яскраво еи слабу сторону и показала противникови зъ пôвночи еи кольоній якъ разъ то найслабше мѣсце, въ котре еи можна легко ранити и обезсилити еи дѣяльность въ Европѣ; потреба лишь постаратись о то, щобы въ Индіяхъ выбухла де значнѣйша ворохобня, а сила Анґліи въ Европѣ заразъ ослабе.

Такъ отже клопоты кольоніяльнй дають легкій способъ ослабити сй державы, котрй въ нинѣшну пору потребують мати въ Европѣ може бôльше якъ коли небудь свобôдну руку. А хибажь нинѣ — спытае хто — есть чого лякати ся въ Европѣ? Есть и нема. Нема, бо всѣ державы оминають катастрофу, котра певно не вôдбулась бы въ малôмъ розмѣрѣ, и старають ся для того всяку небезпечность усувати; а есть, бо, якъ видимо, духъ неспокою закладае всюды, де лишь, може свои сѣти и пре до катастрофы. Давнй огнища неспокою зачинають зъ весною зновъ оживати а убійство міністра въ Софіи есть яко бы початкомъ до якоись новои, ширшои акціи. Атже россійска праса говорить досыть выразно, коли заповѣдае, що державы европейскй будуть мусѣли старати ся зробити ладъ въ Болгаріи. Чи хоче може Россія выступити чинно въ справѣ болгарскôй? Оно майже на то выходить. Въ послѣднихъ часахъ ходила чутка, що Россія думае вôднести ся до всѣхъ державъ, що пôдписали болгарску угоду, щобы они застановили ся надъ тымъ, що теперь надходить пора, коли треба буде щось зробити зъ ґенералъ-ґубернаторствомъ у Всхôднôй Румеліи. Чи та вѣсть есть правдива чи нѣ, то все одно; але то рѣчь певна, що жадна держава европейска крôмѣ одной Франціи не вдалась бы до сеи справы. Франція то що иншого; она стоить зовсѣмъ по сторонѣ Россіи а звязь еи зъ офіціяльною Россіею стае чимъ разъ тѣснѣйша. Ще мабуть не было примѣру щобы межи републикою, повною свободы, а абсолютною монархіею, котра здушуе всяку свободу, завязала ся така тѣсна дружба, якъ нинѣ мѣжь Россіею а Франціею. Самымъ тверезо глядачимъ Россіянамъ ажь маркотно робить ся вôдъ сей дружбы. Царь надае президентови републики хрестъ ордера св. Андрея; Французы, щобы приподобатись цареви не вывѣшують навѣть републіканьскихъ знакôвъ R. F., коли сынъ его а наслѣдникъ россійского престола переѣздить черезъ ихъ кольоніи въ Азіи, они старають ся о заложене французскои школы и маґазинôвъ торговельныхъ въ Петербурзѣ. Все то мае скрѣпляти звязь мѣжь обома державами, котрыхъ найбôльшй надѣѣ опирають ся на загальнôмъ заколотѣ. Не хочемо вже говорити о тôмъ, що дѣе ся въ интересѣ Россіи и черезъ Россію въ такихъ державахъ, якъ Румунія, Сербія и Чорногора. Зъ того выходить ясно, що кольоніяльна политика декотрыхъ державъ европейскихъ вплывае и на ситуацію въ Европѣ, та що запутанины тыхъ державъ въ иншихъ частяхъ свѣта прискорюють и запутанины въ Европѣ.

Леонидъ Глѣбôвъ
руській байкарь.

Въ сѣмъ роцѣ минуло якъ разъ пôвъ столѣтя литературнои дѣяльности одного зъ найзнаменитшихъ нашихъ байкарѣвъ, Леонида Глѣбова, тожь думаемо не вôдъ рѣчи буде познакомити нашихъ читателѣвъ зъ житемъ сего писателя.

Леонидъ Глѣбôвъ уродивъ ся дня 19 ст. ст. лютого 1827 року въ селѣ Веселый Подôлъ, полтавскои губерніи на Украинѣ, де пробували тогды его родичѣ Иванъ и Ирина Глѣбовй. Село тее належало до богатыхъ посѣлостей дѣдичѣвъ Родзянкôвъ, зô старого украиньского роду, котрый въ тй часы зазнававъ межи Полтавцями великого поважаня. Батько Глѣбова бувъ управителемъ великихъ табунôвъ кôньскихъ въ доброхъ Родзянкôвъ, а радше бувъ товаришемъ-дорадникомъ сеи родины, котра его дуже любила и поважала. Тому то, коли уродивъ ся будучій байкарь, хрестнымъ батькомъ дитины бувъ Платонъ Родзянко, а другій братъ Порфирій взявъ на себе обовязокъ выховати малого Леонида. Тымчасомъ померла мати Родзянкôвъ и они подѣлили мѣжь себе майно родичѣвъ. Порфирови дôсталось село Горбы, кременчугского повѣту, куды вôнъ переселивъ ся на постôйне житє, взявши зъ собою старого Глѣбова.

Будучій поетъ-байкарь, званый тогды Льоликомъ, провѣвъ дитиннй лѣта въ Горбахъ и тамъ вчасно полюбивъ свôй народъ. Въ семôмъ роцѣ житя почала его учити грамоты сама мати. Помолившись, якъ годить ся Богу, въ день св. Наума мати казала сынови наразъ вывчитись лише чотири буквы и дала ему за се смачнои кашѣ. А писати учивъ его Порфирій, котрый самъ вѣвъ дальше образоване хлопця и не жалувавъ на се выдаткôвъ, щобъ лише вывести его въ люде. Зô святымъ письмомъ познакомивъ Льолика настоятель горбôвского храму о. Яковъ Заблоцкій; вôдъ него такожь набувъ вôнъ початковыхъ науковыхъ вѣдомостей.

Родзянко належавъ до числа давныхъ справдѣ образованыхъ украиньскихъ дворянъ, котрй умѣли горячо дорожити всѣмъ рôднымъ. Рôздво и Великдень святкували у нихъ пôсля звычаю; колядникôвъ и „засѣвникôвъ“ въ свята принимали на панскôмъ дворѣ радо и щедро надѣлювали ихъ и харчемъ и грôшми, а се звычайно поручали маленькому Леонидови Глѣбову. А коли, бувало, старушка Одарка готовить крашанки и писанки на Великдень, то Льоликъ не вôдходивъ вôдъ неи и уважно придивлявъ ся тôй роботѣ. Тй, що зъ нимъ сходились, зауважали, що вôнъ любить бавити ся цвѣтами. Отъ ему сейчасъ и поручили доглядати цвѣтникъ въ садѣ, а въ додатку назвали его королемъ цвѣтôвъ. Знакомй и рôдня звычайно такъ и витали хлопця: „Здоровъ бувъ, Льолику, квѣтчастый королику!“

Розумѣе ся, що при подôбныхъ обставинахъ зродилась и скрѣпилась въ дитинѣ любовь до всего красного и розумного на родинѣ и зъ него выробивъ ся чесный, добрый и чутливый чоловѣкъ. Хлопця призначили въ 1840 роцѣ до полтавскои ґімназіи. Кватиру для молодого Глѣбова найшли въ Полтавѣ у В. С. Прокофьева, чоловѣка дуже гарнои, щирои душѣ. Не мало добрыхъ зеренъ засѣявъ вôнъ въ серце Леонида. Студіи ґімназіяльнй перервавъ Леонидъ за-для недуги въ 7-ôй клясѣ въ 1848 р., а опôсля вступивъ до нѣжиньского лицею, де въ 1855 р. скôнчивъ свое образоване. Зразу гадавъ вôнъ вступити на выдѣлъ медичный въ Кіевѣ, бо мавъ до того велике замилуване. Службу однакожь зачавъ Леонидъ Глѣбôвъ яко учитель, найперше въ Чорнôмъ Островѣ, (пять миль вôдъ Пôдволочискъ за границею), а вôдтакъ вôдъ 1858 до 1863 р. въ ґімназіи въ Черниговѣ. Вôнъ тѣшивъ ся загальною любовію и поважанемъ, особливо же цѣнили свого наставника ученики, котрымъ вôнъ такъ занимаючо розказувавъ про землю и людей. Въ Черниговѣ дуже тяжко занедужавъ, и зъ того часу зачавъ недомагати на очи.

Перегляд политичный.

Міністерство справедливости приготовило для теперѣшнои сесіи парляментарнои, цѣлый рядъ предложень, а именно: новый законъ карный, новелю до процедуры карнои, змѣняючу поступованье що до молодыхъ переступниковъ, а такожь поступованье при процесахъ о обиду чести, вводячи въ процесахъ змаганье до помиреня. Крôмъ того предложило міністерство нову процедуру цивильну, дальше законъ о охоронѣ селяньскихъ посѣлостей, новелю до закона о конкурсахъ, а наконецъ законъ противъ продажи на раты.

Комітетъ ческои выставы краєвои подавъ до публичнои вѣдомости, що на мѣсци выставы поставлено 106 павільонôвъ приватнымъ коштомъ въ сумѣ одного міліона зр.; будбвлѣ, якй выставивъ комітетъ, коштують 950.000 зр. Уставлене предметôвъ выставовыхъ мае бути прискорене, такъ, щобы выстава могла бути вôдкрыта ще 15 мая. Зъ Праги доносять, що выставу вôдкрые въ имени Цѣсаря архикн. Кароль Людвикъ. Межи 3.000 выставниками єсть 680 фірмъ нѣмецкихъ. Тамтого тыждня зголосилось було о мѣсце на выставѣ ще богато инщихъ фірмъ нѣмецкихъ, але комітетъ выставовый мусѣвъ имъ зъ жалемъ заявити, що задля недостачѣ мѣсця, не може вже ихъ приняти. Зачувати такожь, що архикнязь Кароль Людвикъ вôдкрые торжественно ческу академію наукъ.

При новыхъ выборахъ до рады громадскои великого Вѣдня, дôстали лібералы нѣмецкй знову тяжкій ударъ; ихъ кандидаты перейшли лишь въ середмѣстю, на Леопольдштадтѣ и въ Фінфгавзѣ. У всѣхъ инщихъ округахъ побѣдили въ третôмъ крузѣ антисеміты.

Анґлія зазнала въ своѣй кольоніяльнôй политицѣ послѣдными днями великого пораженя. Послѣдными роками удалось Анґліи розширити границѣ т. зв. брітаньскои Бірмы и втягнути пôдъ свôй вплывъ независиме, а дуже богате королевство бірманьске. Въ сей спосôбъ пôдчинено обѣ Индіи, передъ- и заґанґесовй, пôдъ власть анґлійску, а ґубернаторство Бенґаліи и Ассаму було вôддѣлене вôдъ Бірмы лишь вузкимъ краємъ Маніпуромъ. Краина Маніпуръ мае 20.000 квадратовыхъ кільометрôвъ поверхности, и була вправдѣ зависима вôдъ англійскихъ Индій, але не платила податку. Розумѣєсь, що правительству индійскому залежало много на тôмъ, щобы краину Маніпуръ, котра лежить помѣжь Бенґаліею, Ассамомъ, Кашґаромъ и Бірмою, цѣлкомъ собѣ пôдчинити. Въ тôй цѣли постарано ся въ Калькутѣ, що въ Маніпурѣ засѣвъ на престолѣ приналежный анґлійскимъ интересамъ. Тымчасомъ въ Маніпурѣ скинули зъ престола сего раджу. Ґенеральный комісарь Ассаму, Квінтонъ, взявши два полки войска, т. зв. ґурхôвъ, (воякôвъ рекрутованыхъ зъ гôрскихъ околиць Гімаляѣвъ, найлѣпше войско англійске) выправивъ ся покорити ворохобниковъ. Квінтонъ дôйшовъ до Маніпуру, але въ ночи напали на єго таборъ ворохобники и окружили зъ всѣхъ сторôнъ. Англійцѣ боронились черезъ два днѣ, але въ кôнци не стало имъ амуниціи, и ґурхи дôстали наказъ, ратуватись якъ хто може. Розумѣєсь, що всѣ розбѣглись, при чôмъ многихъ поубивано, а деякй англійскй офицеры дôстались въ неволю. Въ бійцѣ погибло 460 воякôвъ англійскихъ, а Квінтонъ, вôсѣмъ офіцирôвъ и пять анґлійскихъ урядникôвъ дôстались до неволѣ. Бенґальске правительство выслало заразъ три новй полки до Маніпуру, але ледви чи удасть ся такими силами привернути порядокъ, бо анґлійскй полки не великй, а Маніпуръ числить 200.000 мешканцѣвъ и яко гориста краина може ставляти сильный опôръ правильнымъ войскамъ.

Статистика Галичины.

Послѣднымъ разомъ подаючи числа населеня поодинокихъ краѣвъ Державы зазначили мы, що населене Галичины зросло о много бôльше, якъ населене другихъ краѣвъ.

Побôльшене се, будуче въ кождôмъ разѣ для насъ цѣкавою проявою, добачуємо головно въ великихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ. Колибъ то було знакомъ, що въ нашихъ мѣстахъ и мѣсточкахъ змагають ся нашй силы рукодѣльнй и промысловй, то проява ся була бы дуже потѣшаюча; на всякій случай єсть се доказъ економѣчного розвою нашихъ мѣстъ. Для лекшого перегляду подаємо статистичне зôставлене населеня Галичины пôсля групы мѣстъ, дѣлячи тотй знову пôсля бôльшого або меншого числа жителѣвъ. И такъ: мѣста головнй:

	Число населеня		
	въ р. 1890	въ р. 1880	збôльш.
Львôвъ	127.638	109.746	17.892
Краковъ	75.514	66.095	9.419

Мѣста середнй першого степеня (що мали 10 до 20 тысячѣвъ жителѣвъ):

	Число жителѣвъ		Збôльшилось (— зменшилось)
	въ р. 1890	въ р. 1880	
Золочѣвъ	10.119	8.347	1.772
Борыславъ	10.237	9.318	919
Городокъ	10.717	10.116	601
Снятинъ	10.920	10.832	88
Бучачъ	11.106	9.970	1.136
Бережаны	11.160	10.899	261
Городенка	11.162	10.014	1.148
Ряшôвъ	11.953	11.166	787
Новый Санчь	12.712	11.185	1.527
Пôдгôре	13.134	7.672	5.462
Самбôръ	14.324	13.586	738
Стрый	16.276	12.625	3.651
Броды	17.475	20.071	—2.596
Дрогобичь	17.784	18.225	—441
Ярославъ	17.919	12.422	5.497

Разомъ 196.998

Число домôвъ въ Галичинѣ змогло ся въ послôднôмъ десятилѣтю о 60.516, и представляе число 1,029.368 замешкалыхъ домôвъ.

Слѣдуе теперь пять мѣстъ середныхъ другого степеня (вôдъ 20—50 тысячѣвъ). Ось они:

	Число жителѣвъ		Збôльшилось
	въ р. 1890	въ р. 1880	
Станіславôвъ	22.230	18.626	3.604
Тернопôль	26.097	25.819	278
Тарнôвъ	27.575	24.627	2.948
Коломыя	29.838	23.109	6.729
Перемышль	35.250	22.040	13.210

Разомъ 140.990

Найбôльшій приростъ населеня представляють мѣсточка нашй (вôдъ 4—7 тысячѣвъ); числимо ихъ 50:

	Число жителѣвъ		Збôльшилось (— зменшилось)
	въ р. 1890	въ р. 1880	
Товмачь	5160	4054	1106
Завоя	5168	4928	240
Делятинъ	5171	44495	676
Обертинъ	5220	4924	296
Кенты	5238	4925	313
Комарно	5242	5079	163
Корчина	5261	4937	325
Княгининъ	5315	3009	2306
Турка	5326	4634	692
Судова Вишня	5335	3787	1448
Озѣрна	5346	4713	633
Освѣтимъ	5360	4754	606
Вадовицѣ	5374	4990	384
Перегиньско	5452	4294	1158
Будзанôвъ	5522	5124	398
Сянокъ	5564	5121	443
Пôдгайцѣ	5647	5943	—296
Горлицѣ	5653	4550	1103
Залѣщики	5750	5588	162
Печенѣжинъ	5855	4640	1215

Приневоленый обставинами покинути учительство, Глѣбôвъ переживъ кôлька лѣтъ въ Нѣжинѣ у свого тестя о. Теодора Бордоноса, зъ котрого донькою оженивъ ся Скоро по приѣздѣ єго до Нѣжина не стало єи, и Глѣбôвъ вернувъ ся до Чернигова, де вступивъ до канцеляріи мѣсцевого ґубернатора, а вôдтакъ въ р. 1867 именовано єго управителемъ повѣтовои друкарнѣ. На тôмъ становищи оставъ ся Леонидъ ажь до сего часу. Вôнъ оженивъ ся вдруге и мае зъ того другого супружества одного сына, котрый бере живу участь въ поетичныхъ трудахъ свого недужого вôтця.

Будучи ще ученикомъ 2-ои клясы полтавскои ґімназіи, Льоликъ писавъ вже стишки, а товаришѣ єго, величаючись своимъ товаришемъ-поетомъ, чимъ скорше почванились тымъ передъ учителемъ, котрый похваливъ єго, та обѣцявъ выпечатати єго працю въ ґазетѣ. Ся перша проба и похвала наставника, заохотили молодого Глѣбова дальше писати стихи.

Дôйшовши до 6-ои клясы, Глѣбôвъ написавъ вже до сотнѣ стихôвъ, о чôмъ знавъ єго господарь В. С. Прокофьєвъ, и за єго то вказанємъ молодый поетъ выбравъ зъ пôвъ сотки своихъ лѣпшихъ стихôвъ та выдавъ въ Полтавѣ окремою брошуркою въ 1847 р. Однакъ се зроблено безъ вѣдомости и спеціяльного дозволу шкôльного начальства, тому то якъ лишь появилась книжка, инспекторъ ґімназіи, Боровиковскій, сильно насваривъ ученика Глѣбова за таку незаконнôсть а навѣть загрозивъ замкнути єго до карцеру. Сильне враженє на молодого чоловѣка, мавъ безъ сумнѣву зробити „Кобзарь“ Шевченка, котрого привѣзъ єму Порфирій. Пôзнѣйше стрѣчавъ ся Глѣбôвъ зъ поетомъ Чужбиньскимъ и чувъ єго творы зъ устъ самого автора. Єще въ ґімназіи вôнъ твердо рѣшивъ ся, посвятити ся зовсѣмъ написаню цѣлого цикля байокъ въ рôднôмъ языцѣ и першй зъ нихъ написавъ вôнъ въ своѣмъ хуторѣ, де пробувавъ для поратованя слабого здоровля.

Вôдъ р. 1861 до 1863, вôнъ самъ выдававъ що тыждня въ Черниговѣ „Черниговскій Листокъ“. Бувъ то дуже интересный орґанъ печати и надъ нимъ не мало напрацювавъ ся самъ Леонидъ. Крôмъ байокъ, написавъ Глѣбôвъ знамениту комедію „До мирового“, котра до теперь не була печатана.

Зъ початку пôдписувавъ Глѣбôвъ свои творы псевдонімомъ (прибранымъ назвищємъ) „Кениръ“. Кениромъ, (такъ называють на Украинѣ канарка), прôзвали були сусѣды ще єго батька а опôсля и єго самого. Такъ пôдписуе вôнъ свои стишки ще и теперь въ львôвскôмъ „Дзвôнку“, хорошôй ґазетцѣ для дѣтей.

За взорець байокъ Глѣбова най послужить хоч отся байка:

Прохожѣ та собаки.

Черезъ левады, та городы
Два кума йшло зъ весѣля до господы,
Бредуть, балакають про щось...
Ажь ось,
Де не взялась собака въ бѣса,
Чи зъ пôдъ ворôтъ, чи изъ-за лѣса
Присѣкала ся, ажь вижчить...
Коли поглянуть — ще бѣжить
Мабуть зъ десятокъ чи й не бôльше
Та якъ напали, — батю мôй!
Одна гараздъ, друга ще гôрше.
Кôндратъ маха цѣпкомъ мерщій.
— „Ось не займай лишень, Кôндрате,“
Тутъ обôзвавсь до него Климъ:
„Я ихъ натуру знаю, брате;
Вôдчеплють ся... ось ну ходѣмъ...
Та не махай и не диви ся“...
Отъ они идуть собѣ, та идуть.
Собаки и справдѣ уняли ся
А далѣ стало вже й не чуть.

Оттакъ завистливй люде:
(Они є всюды!)
Якъ що завидно имъ — куды!
Брехати, мовь собаки, стануть...
А ты собѣ иди, та йди:
Набрешуть ся, тай перестануть.

Число жителѣвъ		Збôльшилось (— зменшилось)	
Новый торгъ	5868	5087	781
Скалатъ	5873	5477	396
Величка	6037	5973	64
Рожнôвъ	6065	5353	712
Гусятинъ	6069	5214	855
Жабе	6139	5458	672
Скала	6159	6154	5
Хоростковъ	6295	5623	672
Куты	6329	6333	—4
Бускъ	6346	5800	546
Камѣнка Струмилова	6483	6107	378
Яворжно	6620	5131	1489
Залôзцѣ	6931	6100	831
Копычинцѣ	6067	6221	746
Жовкôвъ	7033	6794	239
Рогатинъ	7126	5101	2025
Надвôрна	7132	6552	580
Липникъ	7172	6127	1045
Теребовля	7335	6432	903
Рава руска	7381	6468	913
Тысменица	7482	6953	529
Калушъ	7526	7210	316
Бяла	7620	7251	369
Хшанôвъ	7670	7023	647
Сокаль	8018	6725	1295
Камѣнка Волос.	8131	7691	440
Долина	8334	7596	738
Бохня	8703	8561	142
Збаражъ	8787	8062	725
Яворôвъ	9291	9072	219

Разомъ 320.872

Въ последныхъ десяти рокахъ число мѣсточокъ збôльшило ся о 11; божь збôльшене населеня було въ декотрыхъ такъ значне, що конечно потреба було перенести ихъ зъ групы громадъ до групы мѣсточокъ. Лишае ся 452 громадъ вôдъ 2 до 5 тысячѣвъ населеня. Людность ихъ разомъ взята представляе 1,259.106 людей.

Новинки.

— **На оногдашнôмъ засѣданю рады мѣста Львова** складавъ делеґатъ мѣста до краєвои Рады Школьнои, д-ръ Ґерстманъ, справоздане зъ своєи дѣяльности и подавъ до вѣдомости, що Рада Школьна постановила зреформувати науку языкôвъ руского, польского и нѣмецкого въ школахъ середныхъ. Що до языка руского и єго літературы, то Рада Школьна краєва покликала педаґоґôвъ звѣстныхъ почестно въ рускôй літературѣ и выготовила плянъ тои науки для клясъ высшихъ и проґраму для пôдручникôвъ. Такожь прискорила Рада Школьна выготовленє проєкту для постепенного заведеня дешевыхъ мундурôвъ для ученикôвъ и предложила єго міністерству до затвердженя.

— **Францъ, ґрафъ Мерану,** померъ 28 марта въ Аббаціи въ 52 роцѣ житя. Вôнъ бувъ сыномъ архикнязя Іоана зъ єго морґанатичного супружества зъ донькою одного почтмайстра въ Тироли, котра пôзнѣйше для себе и свого сына одержала титулъ ґрафôвъ Мерану. Кажуть, що архикнязь Іоанъ, давно цѣсарскій намѣстникъ въ Стиріи, оденъ зъ найпопулярнѣйшихъ членôвъ династіи, переѣзджавъ разъ черезъ Тироль и задержавъ ся довше на однôй стаціи почтовôй, бо хочь конѣ були готовй до ѣзды, але не було почтиліона, поводити коньми. Ажь по хвили сѣдає на возокъ молоденькій возникъ, що ледви вдержати може баску чворку коней. Се була молода донька почтмайстра. Зъ нею познакомивъ ся тогды архикнязь и зъ часомъ взявъ єи за жѣнку. Помершій ґраф. Мерану перебувавъ стало въ Градци. Цѣсарь Францъ Іосифъ зарядивъ 20 дневу жалобы по помершôмъ.

— **Змѣны на желѣзницяхъ**. Львôвска дирекція руху державныхъ желѣзниць оголосила отворенє пристанку Новемѣсто для руху товарôвъ въ ладункахъ. — На желѣзници Кароля Людвика має бути на жаданє правительства збôльшене число стацій, а старй стаціи мають бути розширенй. Въ тôй цѣли ведуть ся вже переговоры.

— **Ґр. Александеръ Фредро**, оденъ зъ найталантливѣйшихъ польскихъ писателѣвъ занедужавъ небезпечно въ Варшавѣ, у дочки своєи ґрафинѣ Шенбековои. Зô Львова завôзвано до слабого д-ра Зембицкого.

— **Читальня въ Залѣсю въ Борщѣвскôмъ**, устроить дня 24 марта (5 цвѣтня), въ недѣлю передъ Благовѣщенємъ, вокально-декламаційный вечерокъ въ память 30-лѣтныхъ роковинъ смерти Тараса Шевченка. Всѣ точки проґрамы выконають члены мѣсцевои читальнѣ.

— **На дохôдъ п. Яновича,** артиста руского театру, выставить дирекція театру въ Тернополи въ суботу, 4 н. ст. цвѣтня с. р. драму Старицкого „Не судилось".

— **Зъ Перегиньска пишуть до „Дѣла"**: „У насъ въ Перегиньску богато малыхъ дѣтей хорує на высыпку, т. св. „кошулю", котра дуже мучить свербячкою та що мѣсяця вôдновляє ся, и перекидає ся навѣть на старыхъ людей. Кличу до приятелѣвъ пп. лѣкарѣвъ рускихъ, щобы були ласкавй публично въ часописяхъ пояснити, що то за рôдъ слабости, вôдъ чого походитя и якъ то вылѣчити, бо тутъ нѣхто на неи лѣку незнає, а бабы своими лѣками вже не одну дитину выправили на другій свѣтъ. Ласкаво прошу Свѣтлу Редакцію оголосити се въ *Дѣлѣ* може дехто намъ що и поможе. *Иванъ Вашкевичъ*".

Мы на се можемо вôдъ себе тôлько сказати: Знаємо, що на Подôлю и въ Коломыйщинѣ называють „кошулею" — рофію, слово походяче вôдъ грецкого Rhypia або Rupia Єсть то рôдъ хронічнои нашкôрнои слабости кидаючои ся на лици и головѣ особливо у малыхъ дѣтей и проявляючои ся червоными або червоно-брунатными струпами, котрй покрывають иногдѣ цѣле лице. Рофія може бути часомъ наслѣдкомъ сифілітичныхъ слабостей родичѣвъ. Коли для дѣтей занедужавшихъ на рофію нема иншои помочи, то добре єсть мастити струпы оливою. Розумѣє ся, що порада лѣкарска була бы найлѣпша.

— **Самоубійникъ зъ твердою головою**. Зъ Коломыѣ доносять до Gaz. Nar. про незвычайный случай. Ученикъ 6 клясы тамошнои ґімназіи Б., постановивъ вôдобрати собѣ житє и въ тôй цѣли выйшовъ за мѣсто и стрѣливъ тамъ пять разôвъ до себе. Але щожь, на щастє мавъ за тверду голову. За першимъ выстрѣломъ куля пересунулась лишь по шкôрѣ головы; и другій выстрѣлъ не вдѣявъ нѣчого, бо куля ажь розплескала ся о голову; трета куля застрягла вже въ чолѣ а четверта въ боку головы. Самоубійникъ выдячи, що не може дати собѣ рады зъ головою вымѣривъ въ груди и упавъ на землю. По якôмсь часѣ прийшовъ вôнъ до себе вставъ и пустивъ ся домôвъ. Коли переходивъ черезъ Прутъ, ослабъ и упавъ въ воду, але по хвили пôдоймивъ ся и зайшовъ щасливо домôвъ, де самъ собѣ кулѣ зъ головы выймивъ. Прикликаный лѣкарь не важивъ ся выймати кулѣ зъ грудей за-для уплыву крови и заповѣвъ горячку и запаленє легкихъ, але самоубійникъ зъ твердою головою не робивъ собѣ зъ того нѣчого бо вже третого дня, обвязавши собѣ голову хустками, пôйшовъ до школы.

— **Нафта**. Въ околици Коросна въ Угловцѣ, въ закопѣ ґр. Грабовского и спôлки, а такожь въ Суковôй, въ закопѣ п. Щепановского, показалась тыми часами обильна ропа нафтова. Денный пôдплывъ нафты въ закопѣ п. Щепановского выносить 25 бочокъ. Крôмъ сего у Ветршнôмъ выкопали Американцѣ закôпъ пова лінією нафтовою вôдъ полудневои стороны а ризиковный крокъ сей показавъ ся вельми успѣшнымъ, бо добились въ глубинѣ 475 метрôвъ до ропы.

Всячина.

— Якъ циганъ читає? Якомусь Боніфатієви Кристофу Цыбулѣ укравъ циганъ коня, котрый мавъ на боцѣ выпалене пятно, а то перші буквы имени и назвиска свого властителя, значить ся Б. К. Ц. Коли цигана зловили и ставили передъ судъ, запытавъ єго судья: „Умѣешь читати, цигане?" — „Не богато, але умѣю" — вôдповѣвъ циганъ. — „Ну, то видишь прецѣ самъ — каже судья — що той кôнь, котрого у тебе переловили, належить до Боніфатія Кристофа Цыбулѣ, що доказують буквы Б. К. Ц. выпаленй коневи зъ боку". — „Прошу свѣтлого суду" — вôдповѣвъ то циганъ —, „коли-жь бо я зовсѣмъ инакше читавъ тотй буквы; я гадавъ, що *Б.* значить: Бери, *К.* — Коня, *Ц.* — Цигане, а що я такожь циганъ, то я взявъ того коня якъ свого".

Штука, наука и література.

— „**Історія церковного пінія**". Пôдъ такимъ заголовкомъ появилась сими днями книжка, у вôсьмцѣ и о 86 сторонахъ, написана о. Порфиріємъ Бажанськимъ. Авторъ присвятивъ свôй трудъ Є. Екс. Впреосв. Митрополитѣ Сильвестру. Дѣло се вôдзначає ся яснымъ выложенємъ, глубоко науковымъ оброблененємъ руского церковного спѣву: єго исторіи вôдъ часôвъ Христовыхъ и єще раньше — єго скалѣ, будовы мельодій, каденцій, модуляціи и гармоніи. Все те було знане доси лишь одиницямъ. Авторъ, обзнакомленый зъ стародавнымъ спѣвомъ и народною музикою старинной Азіи, Африки, Европы и старинного Славяньства, кидає богато свѣтла на руску народну музику. Зъ сего дѣла дôзнаємось въ першій разъ о гармоніи церковного спѣву, и що руско-народна музика, спѣвъ церковный и свѣтскій єще и доси почивають на однôй музикальнôй системѣ. Дѣло дуже цѣнне для духовеньства и для хорôвъ рускихъ Галичины за для глубоко-науковои основы, тожь надѣятись, що знайде всюды межи Русинами навѣть и свѣтскими, не лишь узнанє, але и милый приютъ. Тй що интересують ся історією музики, найдуть у вступѣ сеи книжки богату літературу, котрою и авторъ користувавъ ся. Книжку купувати можна въ Ставропигійскôй книгарни у Львовѣ по 50 кр. безъ пересылки за примѣрникъ.

Господарство, промыслъ и торговля.

Збôрка збôжа въ 1890 р. Міністерство рôльництва оголосило результатъ торôчныхъ жнивъ у всѣхъ краяхъ коронныхъ, зъ котрого выймаємо цѣкавй для насъ даты: Въ Галичинѣ зôбрано торôкъ: пшеницѣ 4,482.000 гектолітрôвъ, жита 6,395.000, ячменю 4,478.000, вôвса 9,989.000, кукурузы 1,700.000; на Буковинѣ (въ тôмъ самôмъ порядку): 335.000, 458.000, 766.000, 665.000 и 1,464.000 гектолітрôвъ. Въ цѣлôй державѣ зôбрано: 15,529.000, 28,388.000, 19,137,000, 36,733.000 и 6,719.000 гектолітрôвъ. Пшеницѣ зôбрано найбôльше въ Галичинѣ, вôвса найбôльше въ Чехахъ, бо ажь 10,598.000 гектолітрôвъ, а кукурузы найбôльше на Буковинѣ.

Послѣднй вѣсти.

Pol. Corr. доносить, що власти турецкй арештовали въ Константинополи на жаданє болгарского правительства, колькохъ Болгаръ, пôдозрѣныхъ о участь въ софійскôмъ атентатѣ. Правительство болгарске має вже доказы, що дѣйстно лагодивъ ся дуже пильно и вже вôдъ довшого часу заговôръ, котрого головными центрами були Бѣлградъ и Константинополь. Заговôрники постановили були убити Стамболова, Живкова и Грекова. До заговору має належати колькохъ членôвъ руссофільскои партіи въ Софіи.

Аґенція Стефаніого доносить, що король Гумбертъ дôставъ письмо вôдъ абесінского короля Менелика, въ котрôмъ неґусъ нагадує, що вôнъ при нагодѣ вôдмеженя обосторонныхъ областей поступавъ прихильно; зобовязань, якй собѣ хтось выводить зъ договору, вôнъ на себе не взявъ и они були бы для него понижаючй и нарушуючй єго независимôсть. Вôнъ хоче дружбы зъ Италією и постановивъ рѣшучо залагоджувати свои справы зъ Европою при помочи Италіи.

ТЕЛЕҐРАМЫ.

Вѣдень 3 цвѣтня. Дожизненными членами палаты панôвъ именовано мѣжь иншими: ґр. Станіслава Баденіого, ґр. Гайнріха Брандіса, директора придворнои бібліотеки и професора університету Гартля, проф. університету Яґіча, проф. університету въ Краковѣ Цолля, президента ческои академіи наукъ и совѣтника будôвництва Глявку, ґен. директора желѣзницѣ Кароля Людвика Сохора и президента трибуналу касаційного Раквича.

Прага, 3 цѣтня. Ріґеръ має зъ цѣлою родиною вернути зъ Риму до Вѣдня.

Софія, 3 цвѣтня. Вѣсти розсѣванй сербскими ґазетами, будь-то-бы въ цѣлôй Болгаріи заведено станъ облоги, що два полки збунтували ся, що Стамболова ранено, що власть правительственна спочиває въ рукахъ войска и т. д., суть зовсѣмъ неправдивй и выдуманй. Въ цѣлôмъ краю панує спокôй.

Одвѣчательный редакторъ: Адамъ Креховецкій

ИНСЕРАТЫ

до „Народнои Часописи“ просимо пересылати до конторы пана **ЛЬЕОПОЛЬДА ЛИТЫНЬСКОГО** у Львовѣ, ул. Валова ч. 14. Цѣна стиха въ одноразовôмъ инсератѣ стоить 7 кр., при бôльше разовôмъ помѣщеню 6 кр. ôдъ стиха петитового. Пп. Купцѣ и Промышленники, котрѝ частѣйше будуть свои оповѣщеня умѣщати, одержують ôдповѣдный рабатъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.